

I. Hláskosloví a zvuková stránka (otázka 1 – 7)

1. České hlásky dělíme:

- a) na dlouhé a krátké
- b) na tvrdé, měkké a obojetné
- c) na samohlásky a souhlásky

2. Kolik samohlásek má spisovná čeština?

- a) 5 krátkých (a, e, i, o, u) a 5 dlouhých (á, é, í, ó, ú)
- b) 6 krátkých (a, e, i, y, o, u) a 6 dlouhých (á, é, í, ý, ó, ú)
- c) 6 krátkých (a, e, i, y, o, u) a 7 dlouhých (á, é, í, ý, ó, ú, ů)

3. Jak dělíme souhlásky v češtině?

- a) podle znělosti
- b) podle způsobu tvoření
- c) podle místa tvoření

4. Kromě pěti krátkých a pěti dlouhých samohlásek se v češtině vyskytuje také dvojhlásky. Najděte řadu, kde všechna slova obsahují dvojhlásku:

- a) soudek, hloupý, pouliční, doučování
- b) mouka, dlouhý, loučit se, pouze
- c) leukoplast, pneumatika, mňau, louže

5. Slova nevyslovujeme po jednotlivých hláskách, ale po slabikách.

Najděte řadu, kde se vyskytují pouze slova trojslabičná:

- a) úterý, vlčice, houpačka
- b) krabice, pondělí, krtek
- c) sobota, únava, mrknout

6. Najděte řadu, kde všechna slova obsahují buď slabikotvorné r nebo l:

- a) metr, vlna, krtek
- b) prst, vlnit, vlak
- c) pohladit, zaplnit, mrknout

7. Najděte slovo, ve kterém dvě souhlásky vedle sebe nejen píšeme, ale i vyslovujeme:

- a) kamenný
- b) nejjasnější
- c) měkká

I – Řešení:

1 c) 1 bod

Čeština má 25 souhlásek, 10 samohlásek a 1 dvojhlas-ku; samohlásky dělíme na dlouhé a krátké, souhlásky dle pravopisu i/y dělíme na tvrdé, měkké a obojetné.

2 a) 1 bod

V češtině je pouze jedna hláska *i*, lze ji však psát dvo-jím způsobem, tj. označujeme ji dvěma písmeny *i - y*, ale výslovnost je vždy stejná, rovněž dlouhou samohlásku *u* můžeme psát dvojím způsobem: *ú* nebo *ů*.

3 a), b), c) - všechny odpovědi jsou správné 3 body

Souhlásky podle znělosti dělíme na znělé a neznělé. Dvojice hlásek lišící se jen znělostí nazýváme párové.

párové znělé	<i>b v d d' z ž g h</i>
párové neznělé	<i>p f t t' s š k ch</i>
nepárové, jen znělé	<i>m n ň j l r</i>
nepárové, jen neznělé	<i>c č</i>

Souhlásky dle způsobu tvoření dělíme na závěrové (*b, p, d, t, d', g, k; m, n, ň*), polozávěrové (*c, č*) a úžinové (*v, f, z, s, ž, š, j, ch, h, l, r, ř*).

Souhlásky podle místa tvoření dělíme např. na: obou-retné (*b, p, m* - tvoříme pomocí rtů), retozubné (*v, f* - tvoří-me rty a zuby), zubodásňové, předopatrové aj.

4 b), c) 2 body

- b) - v českých slovech se vyskytuje dvojhláska *ou*;
c) - ve slovech přejatých či citoslovcích se vyskytují také dvojhlásky *au, eu*

5 a) 1 bod

Slabiku tvoří buď jednotlivá samohláska, nebo skupina hlásek, kde základem je samohláska, případně slabikotvorná souhláska *r* nebo *l*.

6 a) 1 bod

Slabikotvorné *r* nebo *l* neobsahují slova: vlak = slovo jednoslabičné, po-hla-dit. Kr-tek, mrk-nout mají jen 2 slabiky.

7 b) 1 bod

Skupinu stejných souhlásek zpravidla vyslovujeme splývavě (jen jako jednu), např. *kamenný, měkká* [kamený, mňeká]; jako dvě se vyslovují tam, kde je třeba odlišit různá slova, např. *nejjasnější* (nejvíce jasný, nejjasnější hvězda) x *nejasnější* (méně jasný, je mi to stále nejasnější).

Celkem 10 bodů